

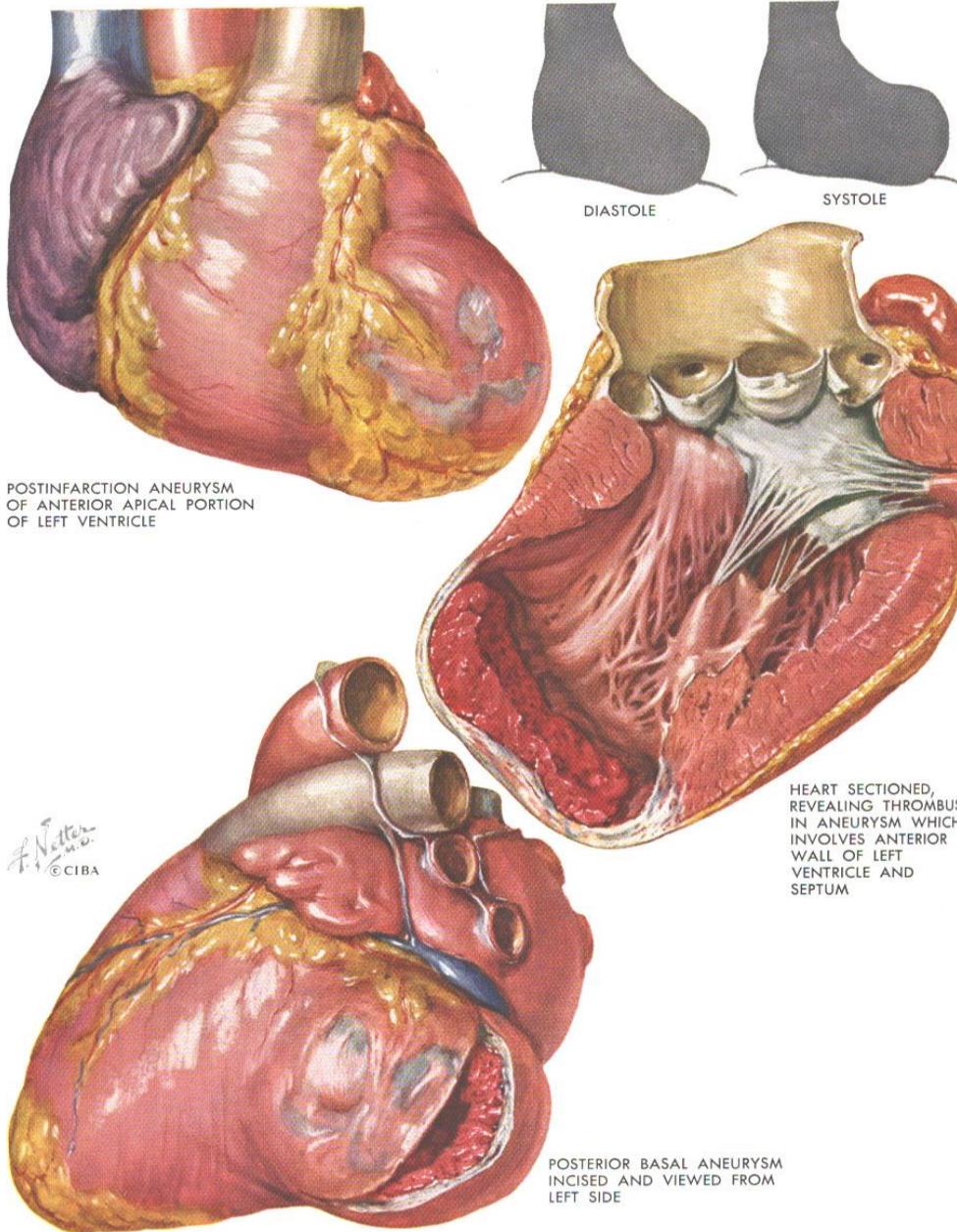
Bolesti miokarda i perikarda.

Bolesti aorte, perifernih arterija i

vena

Prof.dr.sc.Hrvoje Pintarić

KBC “Sestre milosrdnice”

Bolesti miokarda-miokarditisi

- Upalna bolest miokarda uzrokovana infektivnim i neinfektivnim činiocima.
- Kada je zahvaćeno osrčje govori se o mioperikarditisu.
- U našim krajevima najčešći su virusi (Coxsackie gr. B), u 50% .
- Veliki broj bolesnika je asimptomatski ili s blažim oblikom bolesti.

Bolesti miokarda-miokarditisi

ETIOLOGIJA

- INFEKCIJSKI: virusi, bakterije, spirohete, rikecije, paraziti
- IMUNI: alergeni, autoantigeni, aloantigeni
- TOKSIČNI: otrov zmije, arsen, fosfor

Bolesti miokarda-miokarditisi

PATOLOGIJA I PATOGENEZA

intersticijski žarišni ili difuzni infiltrati upalnim stanicama uz nekrozu i degeneraciju miocita.

- direktno citopatsko djelovanje
- stvaranje miokardnih toksina
- autoimuno oštećenje miokarda

Bolesti miokarda-miokarditisi

INFEKCIJSKO-IMUNA TEORIJA

virusna infekcija+imuni odgovor (stanično posredovana imunološka reakcija na "nove" antigene)+humoralna reakcija+neravnoteža između citokina.

Perzistencija genoma virusa glavni uzrok progresije bolesti

Bolesti miokarda-miokarditisi

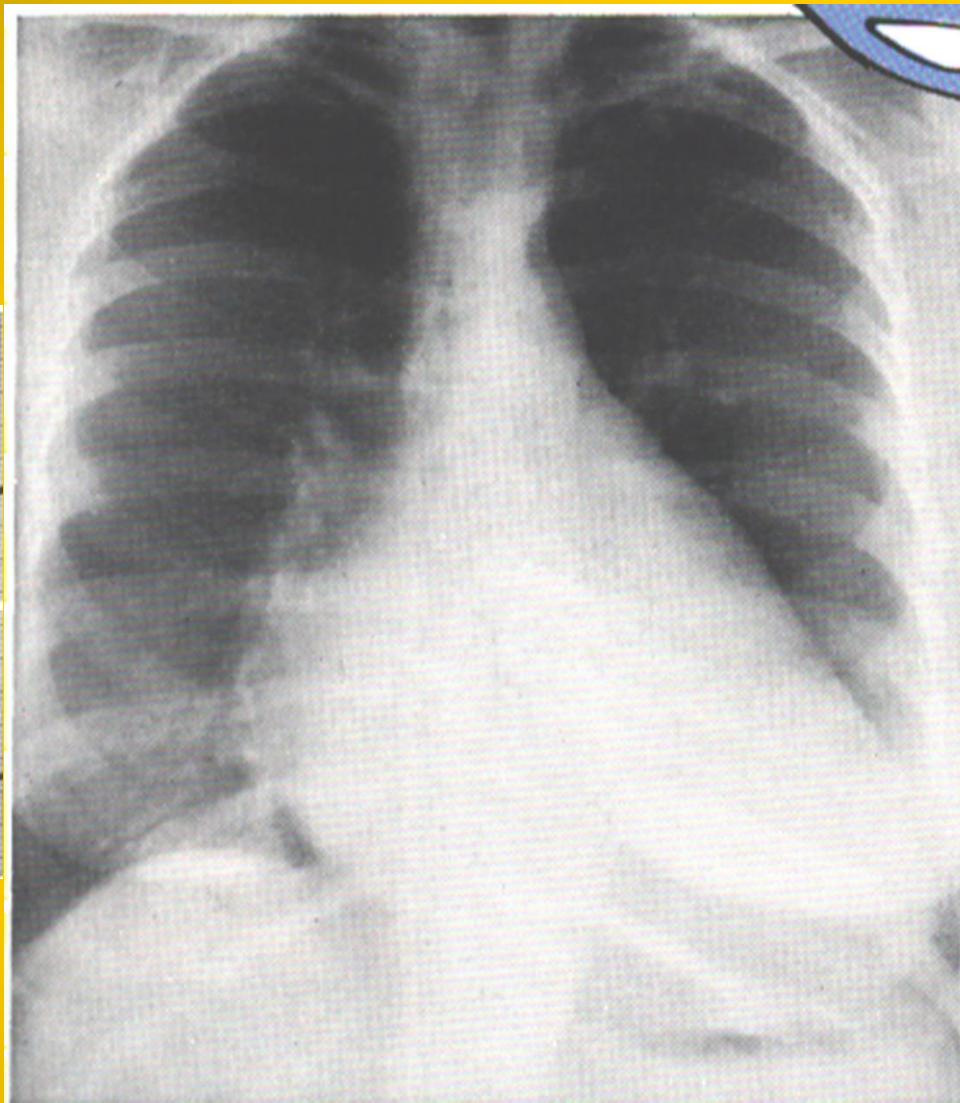
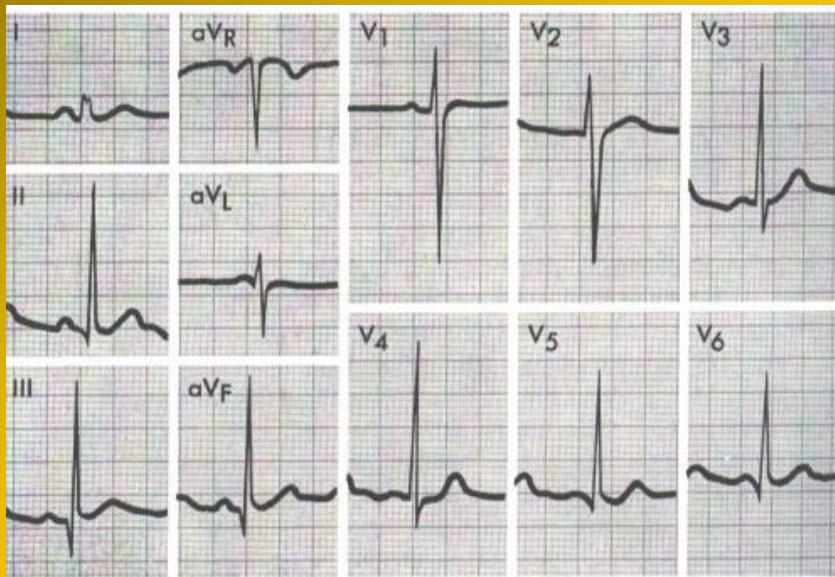
KLINIČKA SLIKA: od asimptomatskog oblika do fulminantnog oblika

- virusna infekcija
- nakon 7-10 dana opći simptomi
- česte aritmije (palpitacije ili sinkope)
- kardijalna dekompenzacija (25%)
- manji broj-progresija u kardiogeni šok

Bolesti miokarda-miokarditisi

DIJAGNOSTIKA:

- lab. nalazi (SE, CRP, izoliranje virusa)
- EKG (ST i T promjene, AV blokovi-totalni u 15% bolesnika).
- RTG srca i pluća
- ECHO kardiografija
- radionuklidne pretrage
- biopsija miokarda

Bolesti miokarda-miokarditisi

LIJEČENJE:

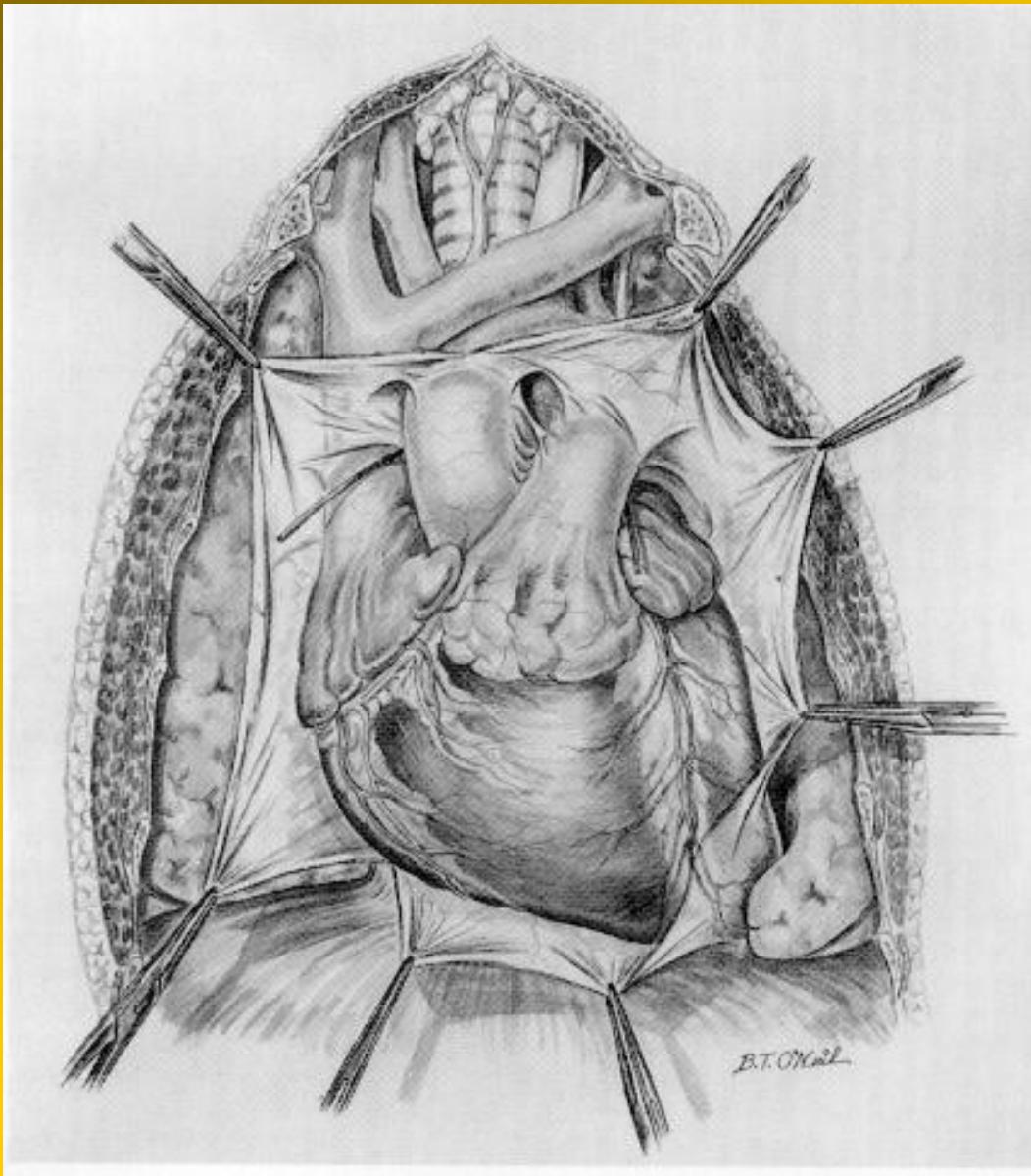
- mirovanje u krevetu
- izbjegavanje fizičkih aktivnosti do 6 mj.
- kod bolesnika s kardijalnom dekompenzacijom: diuretici, ACE inhibitori, digitalis.
- kortikosteroidi
- interferon

Bolesti miokarda-miokarditisi

SPECIFIČNI OBLICI:

- HIV miokarditis
- citomegalovirus
- bakterijski
- Chagasova bolest
- sarkoidoza srca

Anatomija

Visceralni perikard

Parietalni perikard

Bolesti perikarda-sindrom akutnog perikarditisa

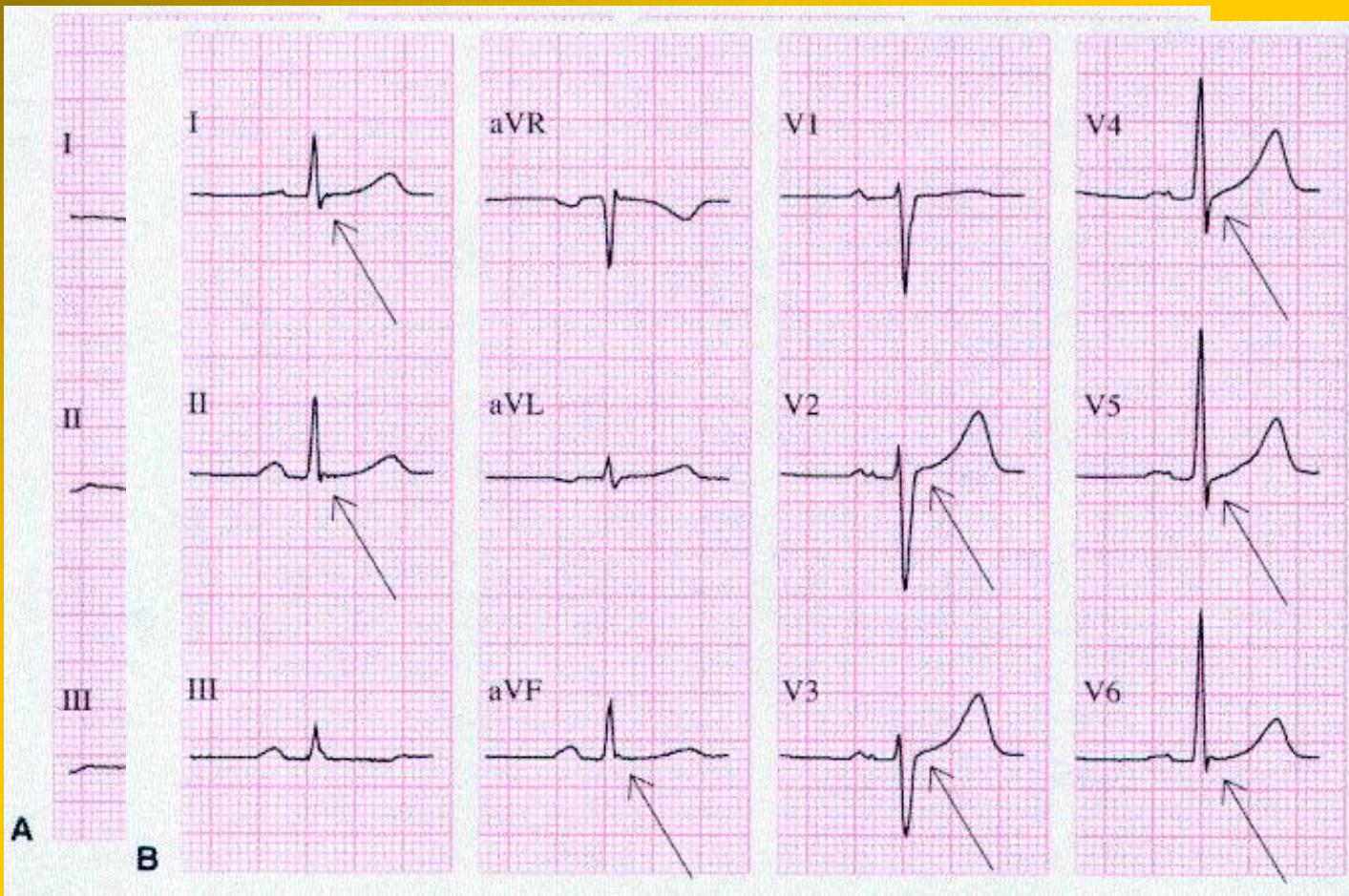
- **ETIOLOGIJA:** široki spektar uzročnika
- **KLINIČKA SLIKA:** prodromalna faza, uz povišenu temperaturu, mijalgije i tipičnu bol u prsima.
- **DIJAGNOZA:** auskultatorno-šum perikardnog trenja, EKG promjene u četiri faze.

Akutni Perikarditis

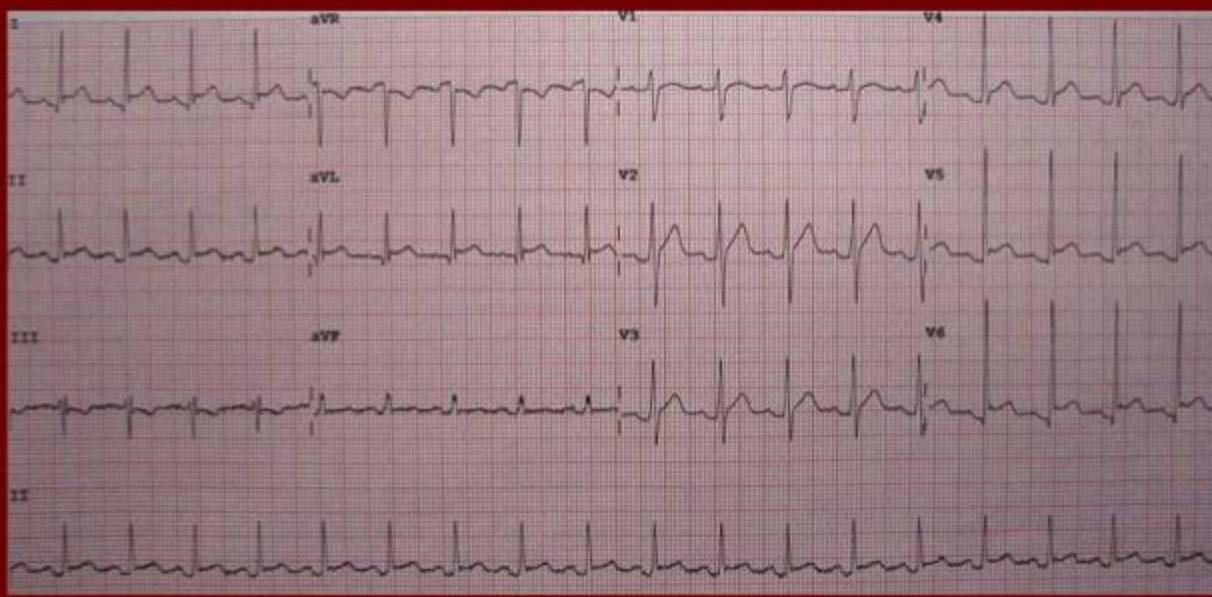
- Stage I
  - first few days → 2 weeks
  - ST elev, PR depression
  - up to 50% of pt with sxs/rub do NOT have/evolve stage I¹
- Stage II
  - last days → weeks
  - ST returns to baseline, flat T
- Stage III
  - after 2-3 weeks, lasts several weeks
  - T wave inversion
- Stage IV
  - lasts up to several months
  - gradual resolution of T wave changes

¹ Spodick DH, Pericardial Disease. Braunwald 6th

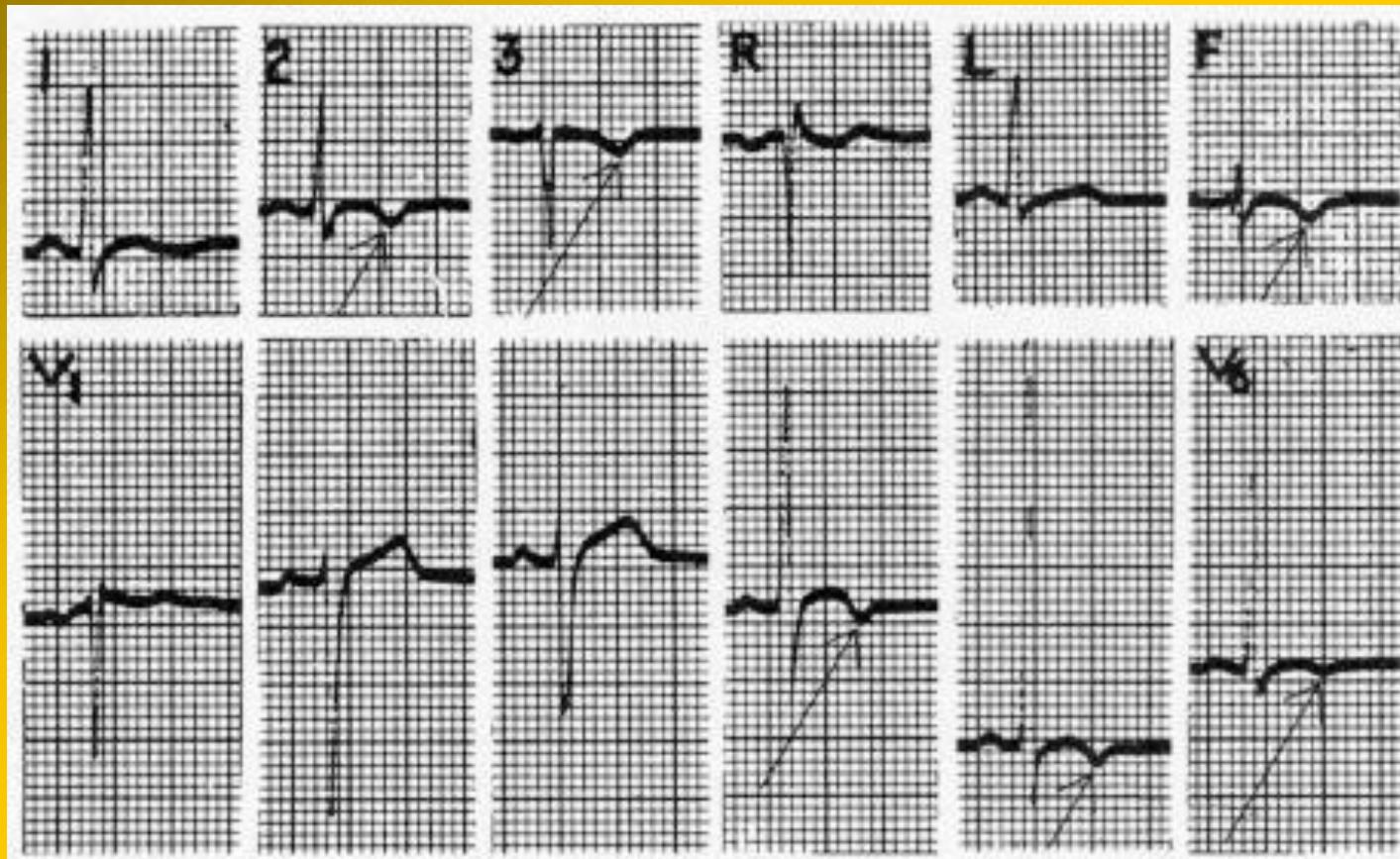
Akutni – Faza I, II

Acute

Akutni – Faza III

Chronic

Single electrocardiographic complexes comparing (left) acute pericarditis, (center) early repolarization and (right) injury pattern of acute myocardial infarction. The degree of ST-segment elevation is greater in the pericarditis complex than in the early repolarization complex. Important findings of acute infarction include the presence of Q waves and a more convex upward ST segment, both of which are present in the right complex.

ECG finding		Acute pericarditis	Myocardial infarction	Early repolarization
ST-segment shape		Concave upward	Convex upward	Concave upward
Q waves		Absent	Present	Absent
Reciprocal ST-segment changes		Absent	Present	Absent
Location of ST-segment elevation		Limb and precordial leads	Area of involved artery	Precordial leads
ST/T ratio in lead V6*		>0.25	N/A	<0.25
Loss of R-wave voltage		Absent	Present	Absent
PR-segment depression		Present	Absent	Absent

Bolesti perikarda-sindrom akutnog perikarditisa

- nekomplikirani oblik traje 2-6 tjedana.

Najčešće komplikacije:

- rekurentni oblik
- kronični perikardni izljev
- srčana tamponada
- konstriktički perikarditis

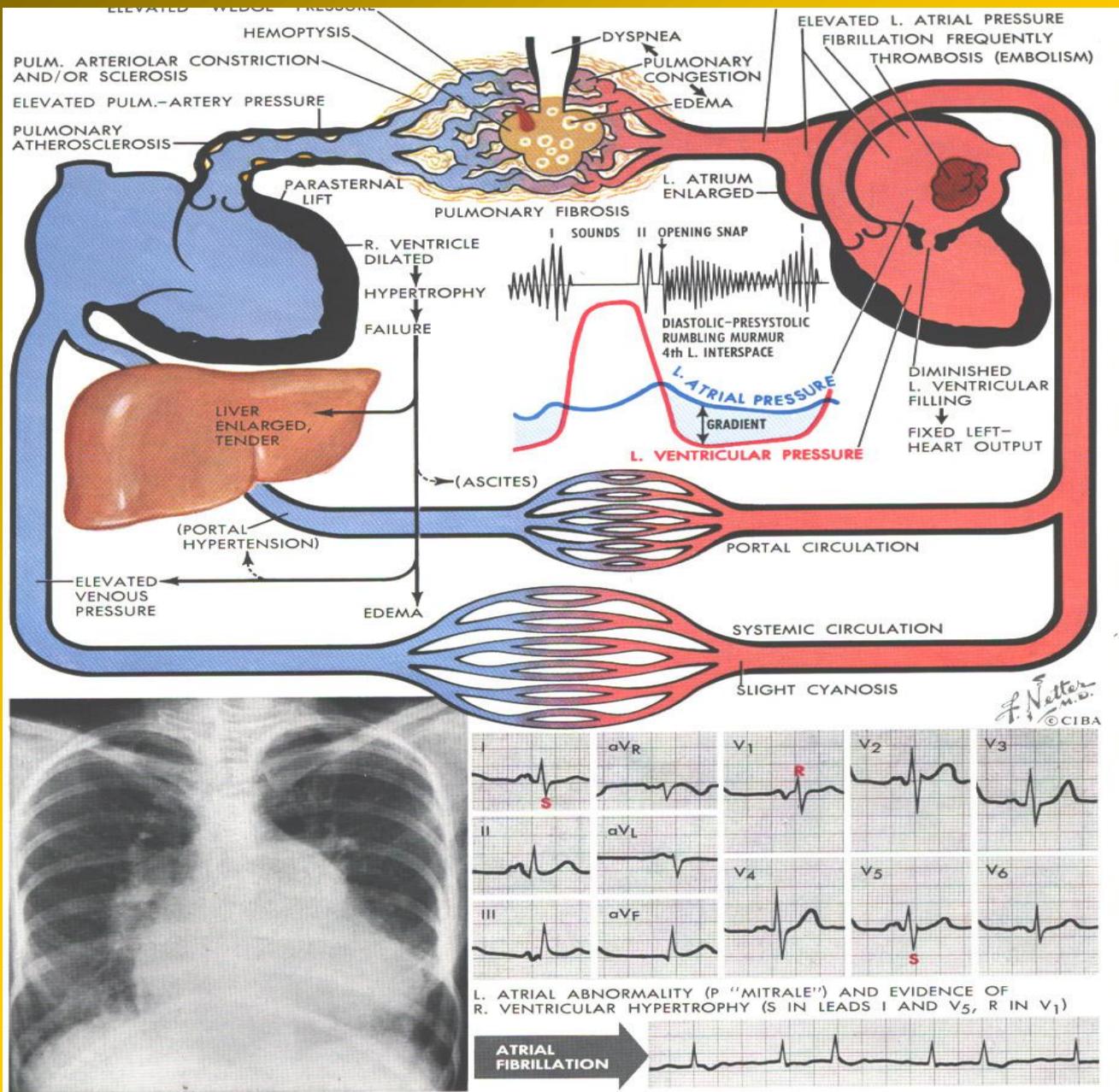
Bolesti perikarda-sindrom akutnog perikarditisa

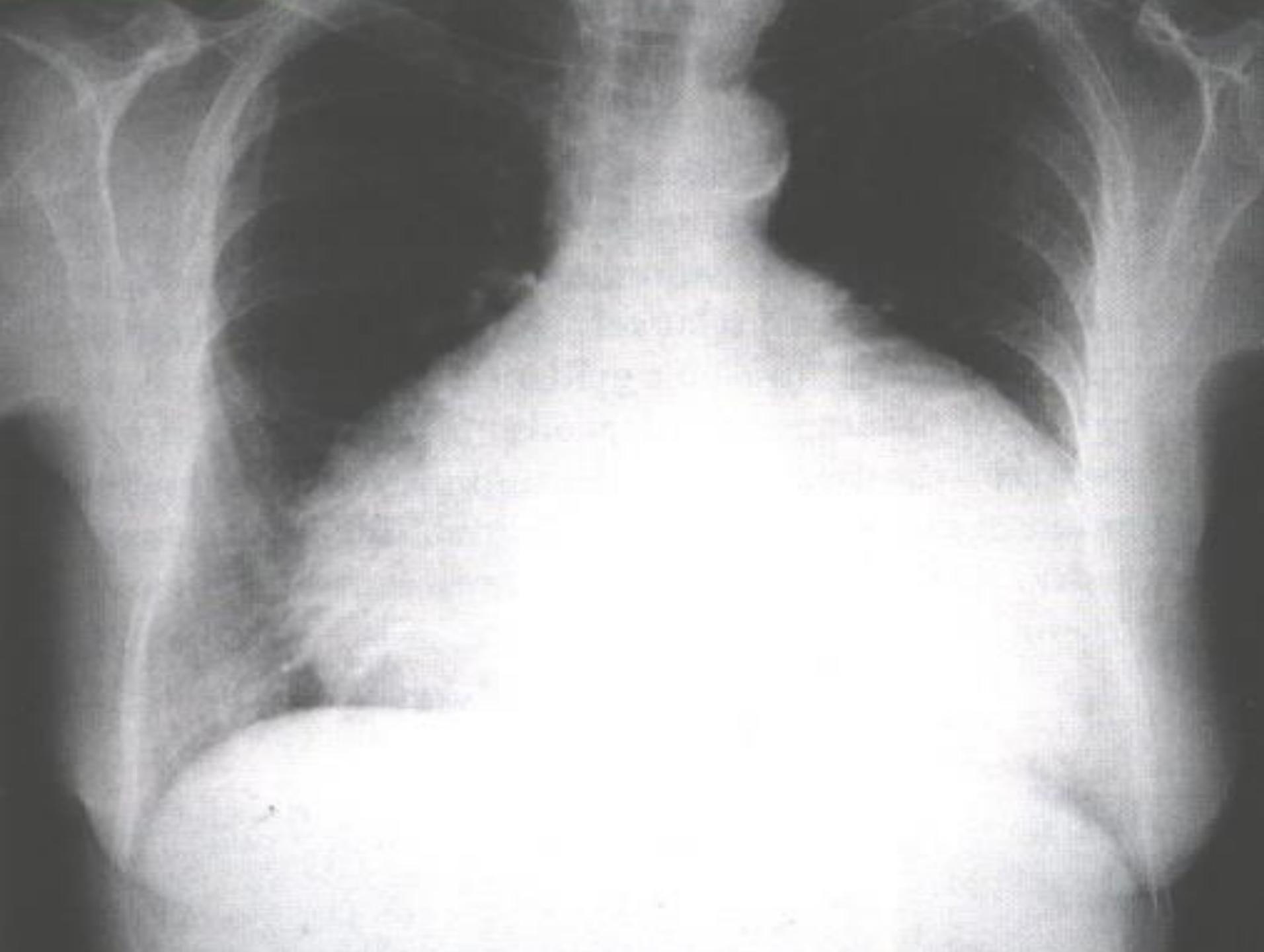
LIJEČENJE:

- mirovanje u krevetu
- ASK 650 mg 4 do 6 puta na dan
- indometacin 25-75 mg 4 puta na dan
- glukokortikoidi
- imunosupresivi
- kirurško liječenje-perikardiektomija

Bolesti perikarda-kompresivni perikardni sindrom

- PERIKARDNI IZLJEV BEZ TAMPONADE (do 2L izljeva)
- KRONIČNI PERIKARDNI IZLJEV
- SRČANA TAMPONADA (klinički Bekov trijas: 1. Hipotenzija, 2. Venski zastoj, 3. Tihi srčani tonovi.
stanje svijesti je poremećeno, uz tipične dg. nalaze
- Liječenje: perikardiocenteza ili fenstracija.

Bolesti perikarda-kompresivni perikardni sindrom

- KONSTRIKCIJSKI PERIKARDITIS- u trećine bolesnika nepoznate etiologije.
- u 10 % bolesnika prethodi ak. perikarditis
- javlja se nakon 2 tjedna do 6 mjeseci
- klinički: kongestija jugularnih vena, hepatomegalija , ascites. Bolesnici su dispnoični, ortopnoični, kašlju i osjećaju jak umor
- Liječenje: perikardiektomija

Bolesti aorte i perifernih arterija

- ANEURIZME (širina veća od 1.5 x)
  - Vrste: 1. Prave anaurizme
  - 2. Pseudoaneurizme
  - 3. Mikotičke aneurizme
  - 4. Arteriovenske aneurizme
- Tipovi: vretenaste (fuziformne)
vrećaste (sakularne)

Bolesti aorte i perifernih arterija

ABDOMINALNE ANEURIZME

- aterosklerotski procesi, obiteljska sklonost
- muškarci, stariji od 50 godina
- uglavnom asimptomatski tijek bolesti
- dijagnoza: UZV, RTG, CT, MR,
arteriografija

Bolesti aorte i perifernih arterija

ABDOMINALNE ANEURIZME

- manje od 4 cm rizik rupture 2%, a veće od 5 cm 22% u 2 godine.
- Liječenje: svaka simptomatska, ona koja raste više od 0.5 cm godišnje i veća od 5 cm zahtijeva kirurško liječenje.
- Kirurška resekcija ili endovaskularna metoda.

Bolesti aorte i perifernih arterija

TORAKALNE ANEURIZME

- Marfanov i Ehler-Danlos sindrom
- sifilis, trauma prsnog koša
- 40% bolesnika nema simptoma
- najveća opasnost-ruptura
- Liječenje: aneurizme uzlazne aorte od 5.5 cm i silazne od 6 cm-kirurški tretman

Bolesti aorte i perifernih arterija

DISECIRAJUĆA ANEURIZMA AORTE

- uzdužni rascjep slojeva žilne stijenke sa razdvajanjem medije.

- Klasifikacije: DeBakey (tip I, II i III)

Stanford (A i B tip)

anatomska (proksimalna i distalna)

Bolesti aorte i perifernih arterija

DISECIRAJUĆA ANEURIZMA AORTE

- Klinička slika: nagla i intenzivna bol u prsima, sinkopa ili hemiplegija, hipotenzija, anemija, odsutnost pulzacije, vaskularni šumovi.
- Dijagnostika: RTG, UZV srca i trbuha, CT, MR, angiografija.

Bolesti aorte i perifernih arterija

DISECIRAJUĆA ANEURIZMA AORTE

- u prvih 24 sata bez liječenja umire 25% bolesnika, 50% unutar 1. tjedna 75 unutar 30 dana, a 90% u toku 1. godine
- Liječenje: kirurška th za proksimalne, a medikamentozna za distalne.
- Operativni rizik je 10-30%

Bolesti aorte i perifernih arterija

OKLUZIVNE BOLESTI

LERICHEOV SINDROM

- okluzija distalnog, bifuracijskog dijela aorte

SINDROM LUKA AORTE

- suženje ili okluzija jednog od ograna luka aorte.

Bolesti aorte i perifernih arterija

OKLUZIVNE BOLESTI

INTERMITENTNA KLAUDIKACIJA

- okluzivni procesi distalne aorte i ogranačaka

AKUTNA ARTERIJSKA OKLUZIJA

- nagli prestanak art. perfuzije ekstremiteta
- smrtnost 10-20%
- liječenje: fibrinoliza, kirurško liječenje

Bolesti aorte i perifernih arterija

FUNKCIONALNE BOLESTI

RAYNAUDOV FENOMEN

- smetnje simpatičke autonomne inervacije
- simptomi u epizodama vazospastičnih kriza

BURGEROVA BOLEST

- upalna okluzivna bolest malih i srednje velikih arterija i vena

BOLESTI VENA

VARIKOZNE VENE

PRIMARNO VARIKOZNE VENE

- posljedica konstitucionalne slabosti stijenke

SEKUNDARNO VARIKOZNE VENE

- radi poremećene hemodinamike dubokog venskog sustava ili inkompetencije zalistaka.

BOLESTI VENA

TROMBOFLEBITIS

- akutna tromboza segmenta ili čitave površne vene sa znakovima upale venske stijenke i okolnog tkiva.
- Etiologija: traume, septična stanja, maligni tumori, kontraceptivi.
- Liječenje: mirovanje, NSAR, antibiotici, kirurško liječenje.

BOLESTI VENA

FLEBOTROMBOZA

Etiologija: (Virchowljev trias)

- ostećenje endotela vene
- staza krvi
- poremećaji koagulacije
- Predilekcijsko mjesto: venski zalistak

BOLESTI VENA

FLEBOTROMBOZA

Klinička slika: otok, bolna osjetljivost, crvenilo kože, proširene površne vene, opći simptomi

Dijagnoza: laboratorijski (D-dimeri)

UZV (color duplex scan)

izotopna fleboscintigrafija

venografija

BOLESTI VENA

FLEBOTROMBOZA

Liječenje:

- mirovanje s podignutim ekstremitetom

- antikoagulantna terapija (heparin)
- oralni antikoagulansi (derivati kumarina i indandiona)
- prevencija venske tromboze

← Childrens hospital

← Wards 28 - 31

Accidents and
emergencies →

Blood test →

Fracture clinic →

Pharmacy →

X-ray →

PLUĆNA TROMBOEMBOLIJA

- Opstrukcija plućnog krvotoka ugruškom
- više od 95% iz dubokih natkoljeničnih vena
- perfuzijsko ventilacijski poremećaj
- smanjenje stvaranja surfaktanta
- kolaps alveola-atelektaza

PLUĆNA TROMBOEMBOLIJA

OBLICI:

- Masivna plućna embolija
- Submasivna plućna embolija
- Infarkt pluća
- Kronična plućna hipertenzija

PLUĆNA TROMBOEMBOLIJA

DIJAGNOZA:

- klinička sumnja
- laboratoriski (hipoksemija, D-dimeri)
- EKG, RTG, CT,MR
- perfuzijska i ventilacijska scintigrafija
- plućna angiografija
- UZV srca

PLUĆNA TROMBOEMBOLIJA

LIJEČENJE:

- antikoagulantna terapija
- trombolitička terapija
- plućna embolektomija
- PREVENCIJA